

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Keerbergen te KEERBERGEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 41591-41608

Instellingsnummer 41608

Instelling GO! atheneum Keerbergen

Directeur Kurt HOFMAN

Adres Vlieghavenlaan 18 - 3140 KEERBERGEN

Telefoon 015-23.49.33

Fax 015-73.08.84

E-mail directie.kakeerbergen@gmail.com

Website <http://www.kakeerbergen.be>

Bestuur van de instelling GO! SGR Mechelen-Keerbergen-H. o/d Berg

Adres Mechelbaan 561 - 2580 PUTTE

Scholengemeenschap SG Mechelen-Keerbergen-Heist O/D Berg

Adres Mechelbaan 561 - 2580 PUTTE

CLB GO! CLB Mechelen

Adres Augustijnenstraat 9_a - 2800 MECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016, 02-02-2016, 03-02-2016, 04-02-2016, 05-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 05-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 04-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Christian POTLOOT

Teamleden Henk FORIERS, Marie-Rose VAN NOOTEN, Veerle
VONDERLYNCK, Liesbet WAUMANS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
4.1.1.2 Engels in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen 2012/003 en 2014/014)	10
4.1.1.3 Latijn in aso tweede graad in de studierichting Latijn en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen 2008/015 en 2008/023)	11
4.1.1.4 Lichamelijke opvoeding en sport in aso tweede en derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplannen 2008/019, 2006/052 en 2015/027)	14
4.1.1.5 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan 2005/044)	16
4.1.1.6 Nederlands in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2015/012)	18
4.1.1.7 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen (leerplan 2006/059)	20
4.1.1.8 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wiskunde en Wetenschappen- wiskunde (leerplan 2006/060)	22
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	24
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	26
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	26
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	27
5.1 Evaluatiepraktijk	27
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	31
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
7.1 Wat doet de school goed?	33
7.2 Wat kan de school verbeteren?	33
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

De GO! middenschool en het GO! atheneum Keerbergen delen een ruime groene campus met de basisschool en het internaat. Een gedeelte van de infrastructuur, onder meer de sportuitrusting en het schoolrestaurant, wordt gezamenlijk gebruikt. De drie scholen functioneren autonoom, maar er is tussen de directies zeer geregeld officieus overleg. Dat heeft de voorbije jaren geleid tot een toenemende verticale samenwerking.

De drie scholen maken deel uit van de Scholengroep 5. De scholengroep ondersteunt de scholen op organisatorisch, onderwijskundig en logistiek vlak. De directies zijn via diverse werkgroepen betrokken in de werking van de scholengroep.

2 SAMENVATTING

Het GO! atheneum Keerbergen deelt een ruime groene campus met de basisschool, de middenschool en het internaat. Een gedeelte van de infrastructuur, onder meer de sportuitrusting en het schoolrestaurant, wordt gezamenlijk gebruikt. De drie scholen functioneren autonoom, maar de directies overleggen geregeld officieus.

De leerlingenpopulatie komt uit de ruime schoolbuurt. Een aantal leerlingen verblijft in het internaat op dezelfde campus. De meeste leerlingen groeien op in sociaal-economisch sterkere gezinnen.

Het beleid van de school wordt waargenomen door een directeur die voor de dagelijkse leiding wordt bijgestaan door een adjunct-directeur. Het algemeen beleid wordt gekenmerkt door een toegankelijk, participatief en motiverend leiderschap. Door de voortdurende aandacht voor het welbevinden van de leerlingen is het schoolbeleid erin geslaagd een aangenaam leerklimaat te creëren.

Het erkenningsonderzoek gebeurde op basis van een representatief deel van het onderwijsaanbod. Hieruit blijkt dat de kwaliteit van het onderwijsaanbod voldoet voor de doorgelichte vakken. De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen is zelfs een voorbeeld van goede praktijk.

De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) van de contexten 'lichamelijke gezondheid en veiligheid' en 'socio-economische samenleving' in voldoende mate na. Het nastreven van de eindtermen leren leren voldoet op vakniveau, op schoolniveau daarentegen zijn deze nog niet systematisch georganiseerd zodat voor de leerlingen geen coherent traject ontstaat. De eindtermen worden afhankelijk van de leraar nagestreefd. De school heeft nog een onvoldoende duidelijk beeld van de VOET om het draagvlak te evalueren en eventueel bij te sturen. Heel wat projecten en activiteiten staan vaak los van elkaar. Kansen om meer coherentie en systematiek te brengen in het nastreven van de VOET blijven daardoor onbenut.

Tijdens de doorlichting werd eveneens het proces evaluatiepraktijk onderzocht. In samenwerking met de scholengemeenschap actualiseerde de school haar visie op evaluatie. De school werkte voor haar leraren en vakgroepen een duidelijk kader uit. Ook besteedt het beleid veel aandacht aan de communicatie over de evaluatiegegevens. De evaluatie blijkt in belangrijke mate afhankelijk te zijn van de invulling die de leraren en de vakgroepen hieraan geven. Uit de vakverslagen blijkt de evaluatiepraktijk wel voldoende doeltreffend te zijn.

Het kwaliteitszorgsysteem heeft nog geen systematische en integrale aanpak. De school verzamelt wel gegevens en verschillende initiatieven worden geanalyseerd en bijgestuurd. Het vormt voor de school een uitdaging het doeltreffend gebruik van datagegevens met het oog voor kwaliteitsverbetering te integreren in haar werking.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De sterke betrokkenheid van de schoolleiding, het engagement en de systematische zorg van de lokale preventieadviseur zorgen voor een veilige leer- en werkomgeving. De vaststellingen van de interne en externe diensten worden goed beheerst. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de opgemerkte tekorten weg te werken.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting van het GO! atheneum Keerbergen met een advies 'gunstig' voor alle erkenningsvoorwaarden.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 2 ASO Economie	wiskunde	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	Engels	
Graad 2 ASO Latijn		Latijn
Graad 2 ASO Sportwetenschappen	lichamelijke opvoeding	lichamelijke opvoeding en sport
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Nederlands	Nederlands
Graad 3 ASO Economie-wetenschappen	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	Engels	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen		Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen		Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	wiskunde	Latijn, wiskunde
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Nederlands	Nederlands
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Sportwetenschappen	lichamelijke opvoeding	lichamelijke opvoeding en sport

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn nog hiaten voor enkele contexten in ver-
Doelgerichtheid	band met de invulling en de gerichtheid op alle leerlingengroepen. De school is zich daarvan bewust. Ze heeft een traditie van het ontwikkelen van kwaliteitsvolle projecten en staat open voor nieuwe activiteiten die inspelen op de actualiteit. De school is recent op zoek gegaan naar eventuele hiaten via een inventarisatie van VOET-gerelateerde acties uit de leerplannen. De VOET-coördinator monitort de inventarisatie van de VOET-projecten. De school komt er niet altijd toe om de eindtermen uit de verschillende contexten en de stam te combineren tot nieuwe voor de school zinvolle en relevante gehelen. De school heeft formeel nog geen prioriteiten per leerlingengroep bepaald, maar doet dat in de praktijk via de organisatie van projecten per graad.
Ondersteuning	De organisatiestructuur in functie van de ondernomen projecten functioneert adequaat. Om het draagvlak voor de VOET-werking te verbreden, informeert de school haar leraren via personeelsnota's. De inventarisatie van de VOET via de jaarplannen op het elektronisch platform, vestigt de aandacht van het lerarenteam op de VOET. Recent vulden alle vakgroepen of voor sommige vakken (lichamelijke opvoeding en de levensbeschouwelijke vakken) de VOET-coördinator een VOET - inventaris in. Voor het eerst werden de hiaten bijgestuurd. Het draagvlak voor de context politiek-juridische samenleving voldoet nog niet. Rond leren leren is de inventarisatie niet representatief ingevuld door de vakgroepen waardoor de school momenteel geen zicht heeft op de realisatie van doelstellingen per graad: op de opvattingen over leren leren, op het problemen leren oplossen en op de regulering van het leerproces. De doelstellingen rond informatieverwerking en -verwerking, evenals de studiegerichte keuzebekwaamheid worden ruim ingevuld.

Doeltreffendheid	De school moet grondiger bijsturen. De directeur volgt recent de VOET-werking samen met de VOET-coördinator op. De school heeft nog onvoldoende duidelijk beeld van de VOET om het draagvlak te evalueren en eventueel bij te sturen. Heel wat projecten en activiteiten staan vaak los van elkaar. Kansen om meer coherentie en systematiek te brengen in het nastreven van de VOET blijven daardoor onbenut. De expliciete aandacht voor de relatie tussen de eindtermen van de contexten en de stam is veeleer beperkt. Toch werkt de school impliciet aan vele eindtermen van de stam omdat dit deel uitmaakt van de schoolcultuur.
Ontwikkeling	Er zijn enkele professionaliseringsactiviteiten, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. Ze hebben in de eerste plaats betrekking op de algemene aanpak van VOET en worden gevolgd door de directeur en de VOET-coördinator. De noden voor andere professionalisering zijn nog niet in kaart gebracht.
Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd vanuit de vakken en aangevuld met een gevarieerd aanbod van zinvolle projecten en uitstappen. De eindtermen in verband met lichaam en lichaamsbeweging komen aan bod via het vak lichamelijke opvoeding, het aanbod op de sportdagen en tijdens de middagpauze. De VOET in verband met gezonde keuzes maken in de dagelijkse voeding komen tot hun recht in de lessen biologie en Engels maar eveneens in twee projecten in het derde jaar. Richtlijnen hanteren rondom hygiënisch omgaan met voedsel daarentegen komt enkel voor in de lessen biologie in het derde leer-jaar. De eindtermen betreffende gezondheidsrisico's en verkeer komen aan bod, wanneer de mogelijkheid zich aandient tijdens reizen of uitstappen. De eindtermen met betrekking tot een veilige en gezonde leef- en schoolomgeving zijn aanwezig in het aanbod.
Socioculturele samenleving	De school streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. Projecten rond kunst en toneel staan open voor leerlingen en vormen een belangrijke basis voor een actieve cultuurbeleving. Verder zorgen verschillende uitstappen, cultuurreizen, filmfora, musicals, toneelvoorstellingen, schooluitstappen met culturele dimensie voor een voortdurend contact met cultuuruitingen in de verschillende studierichtingen. Dit wordt dan nog in een aantal studierichtingen aangevuld met sterke en kwaliteitsvol uitgewerkte projecten. Vanuit het portfolio in de derde graad wordt van alle leerlingen een concrete deelname aan een culturele voorstelling verwacht, die tijdens de lessen wordt besproken.

4.1.1.2 Engels in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen 2012/003 en 2014/014)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelen worden evenwichtig aangeboden. De evaluatie is valide. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren enthousiasmeren de leerlingen voor het leren van de taal en helpen hen om competenties te ontwikkelen door een gezonde mix aan te bieden van kennis, vaardigheden, strategieën en vakgebonden attitudes. Naast betekenisvolle communicatieve contexten en een activerende didactiek komen verschillende werkvormen voor. De lees- en schrijfp opdrachten zijn afgestemd op de tekstsoorten aanbevolen in het leerplan en betreffen creatieve oefeningen en functionele opdrachten. Het cursusmateriaal is afgestemd op de noden van de leerlingen. Het onderwijs is voldoende vaardigheidsgericht en spreek- en gespreksvaardigheid worden frequent ingeoefend. De motivatie van de leerlingen om de taal te leren draagt bij tot de brede vorming en bevordert de taalvaardigheid van de leerlingen en de interculturele competentie.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leerlingen volgen les in lokalen die meestal uitgerust zijn met een computer met projectie en internetverbinding. Het gebruik van audiovisueel materiaal voldoet. De doorgaans traditionele busopstelling in de klassen is niet bevorderlijk voor de communicatie en interactie tussen de leerlingen. Leraren maken gebruik van ICT om het rendement van het leerproces te verhogen door extra digitale verwerkingsoefeningen aan te reiken. Digitale correspondentie wordt geoefend.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingresultaten voldoen en zijn gebaseerd op een valide evaluatie zodat ze correcte informatie geven over het bereiken van de leerplandoelen en het reële studiepeil van de leerlingen. De leraren slagen erin om de vaardigheidsgerichte onderwijspraktijk te vertalen in de evaluatiepraktijk. De evaluatie is voldoende representatief voor het geheel van de eindtermen en leerplandoelen. Een portfolio met duidelijke opdrachten en evaluatiecriteria voor spreek-, lees- en schrijfp opdrachten, met een taalbiografie, zelfevaluatie en een 'remedial action plan' weerspiegelen het beheersingsniveau van de vaardigheden. De verschillende vaardigheden worden frequent getoetst. De opdrachten voor schrijven zijn valide en afgestemd op de leerplandoelen. De aangereikte instrumenten tot zelfevaluatie voor de leerlingen zijn kwaliteitsvol.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het taalgebruik van de leraren is doorgaans vlot en verzorgd. In de lessen heerst een stimulerend leerklimaat, de communicatie is laagdrempelig en de leerlingen worden aangemoedigd tot interactie. In het algemeen wordt het onderwijsleergesprek gebruikt als werkvorm afgewisseld met gevarieerde actieve werkvormen. Een 'remedial action plan' stuurt de taalvaardigheid van de leerlingen bij. De leerlingen in de derde graad houden een taalportfolio bij met als opdracht toetsen en taken te ordenen, fouten te registreren en te verbeteren en te reflecteren over de behaalde resultaten. De remediëring bestaat uit bijlessen, extra-oefeningen, instroomcursus talen naar gelang van de noden van de leerlingen.

4.1.1.3 Latijn in aso tweede graad in de studierichting Latijn en in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen 2008/015 en 2008/023)

Voldoet

De specifieke eindtermen en leerplandoelstellingen worden globaal voldoende gerealiseerd. De evaluatie is valide. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De leerinhouden grammatica van de eerste graad worden in de tweede graad intensief gerepeteerd en uitgediept. Dat gebeurt in een eerste fase in een aantal contextloze oefeningen en toetsen, maar de verdere verwerking is volledig ingebed in het lektuurproces. Ook in de derde graad is er een korte repetitie. De leraren stellen vast dat de kennis van een aantal leerlingen over morfologie en syntaxis, zelfs na repetitie, zwak blijft en dat de leerlingen deze onvoldoende kunnen aanwenden voor een functioneel en geïntegreerd gebruik in lektuur. De leerlingen worden voortdurend aangespoord gebruik te maken van een grammaticaoverzicht dat ze vanuit de eerste graad ter beschikking hebben.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Ook voor vocabularium is er een repetitie van de woordenschatlijst van de eerste graad. Voor de lektuur hebben de leraren woordenlijsten opgesteld, waarin ook aandacht is voor voortleven in moderne talen en woordverwantschap.

In de tweede graad voldoet het aanbod lektuur aan de leerplandoelstellingen en -inhouden. In de derde graad, en vooral in het tweede leerjaar, hebben de leraren de voorbije schooljaren de leerplananon enigszins vrij gehanteerd. De verplichte leerplanauteur Tacitus wordt nog zeer summier ondersteund door lektuur en heel wat leestijd wordt ingevuld door weliswaar zeer kwaliteitsvol, maar niet leerplangebonden lesmateriaal. De leraren zijn zich bewust van het probleem en plannen een bijsturing.

In beide graden omkaderen de leraren de lektuur met zeer kwaliteitsvol en informatief inleidend en commentariërend lesmateriaal. Het genre, de auteur, de historisch-politieke context en het werk worden uitvoerig behandeld. In het lesmateriaal is er ook aandacht voor receptie en actualisering. Op dit vlak bieden de leraren de leerlingen een brede intellectuele vorming.

De leraren geven aan dat de leesvaardigheid en bijgevolg de leesduur van heel wat leerlingen veeleer beperkt zijn. Tijdens de lessen vullen de leraren door de grammaticale problemen zelf te verklaren en het tekstbegrip te verwoorden zeer veel van de probleemoplossing in, en dit deels om het leestempo min of meer op peil te houden. De vakgroepen van het atheneum en de middenschool hebben evenwel voor het zesjarig curriculum nog geen lektuurmethode uitgewerkt en aan de leerlingen aangeleerd. Men valt tijdens het leesproces terug op een grammaticaal-analytische methodiek. Op deze manier missen de leerlingen een vaste systematiek om lektuur klassikaal en zelfstandig te verwerken. Positief scoren de oefeningen waarin leerlingen op een deskundige

manier een woordenboek leren gebruiken.

Voor de realisatie van de specifieke eindtermen en leerplandoelstellingen over onderzoekscompetentie is binnen de scholengemeenschap een algemeen werkkader vastgelegd, dat de leraren Latijn hebben vertaald in een leerlijn voor hun vak. In de tweede graad wordt onder begeleiding en met gesloten opdrachten gefaseerd gewerkt aan de verschillende aspecten van onderzoeken, onder meer het formuleren en afbakenen van een correcte onderzoeksvraag, bronnenonderzoek en -vermelding. In de derde graad werken de leerlingen naar vrije keuze per twee een volledige opdracht uit. De uitwerking is leerlinggebonden uiteenlopend qua diepgang en vertoont een aantal tekorten. Ze beantwoordt in een aantal gevallen niet aan de verwachtingen van onderzoek, maar blijft beperkt tot een samenvatting van de informatie. Een conclusie is niet systematisch opgenomen.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie in de toetsen en examens is degelijk uitgewerkt. Met uitzondering van enkele toetsen over de repetitie van grammatica en vocabularium worden de leerplancomponenten taal, lectuur en cultuur geïntegreerd bevraagd. De leraren houden nog vast aan de - veeleer traditionele -taxonomische classificatie, maar deze wordt gevarieerd en genuanceerd ingevuld, telkens met leerinhouden uit taal, lectuur en cultuur. De leerlingen krijgen geregeld opdrachten voor zelfstandige verwerking van tekstfragmenten. In de examens zijn er - vooral in de tweede graad - gewichten vastgelegd voor de diverse auteurs en genres en voor de taxonomische indeling. Het puntengewicht voor leesvaardigheid wordt gradueel opgevoerd. Men peilt hierbij naar tekstbegrip, stilistiek en grammaticale verklaring.

De evaluatie van de opdrachten voor onderzoekscompetentie verloopt volgens afspraken binnen de scholengemeenschap, maar deze vertonen een aantal anomalieën. De evaluatie gebeurt in twee fasen, één als procesevaluatie en één voor het volledige product, met een eindbeoordeling 'voldoende/onvoldoende'. Deze beoordeling wordt niet opgenomen in het eindresultaat voor Latijn, terwijl de onderzoekscompetentie vak- en poolspecifieke eindtermen en leerplandoelstellingen betreft. Het resultaat wordt op de rapporten als een afzonderlijk vak vermeld en weegt slechts bijkomend door in de einddeliberatie. Deze afwijkingen dienen op het niveau van de school en de scholengemeenschap worden bijgestuurd.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren stimuleren het les- en leerklimaat door een levendig leergesprek, door de inbreng van kwaliteitsvol lesmateriaal en door intensief gebruik van ICT voor tekst- en beeldmateriaal. Men slaagt erin de leerlingen te boeien en te activeren bij de behandeling van de leerinhouden die de lectuur omkaderen, maar de leerlingen zijn veel minder enthousiast over en betrokken bij het lezen. De leerlingen vertonen, zoals reeds eerder vermeld, weinig leesdurf en zetten hun kennis over grammatica onvoldoende in om tot tekstbegrip te komen. Om dit te compenseren vervullen de leraren zelf een steeds grotere rol in het leesproces, zowel bij de grammaticale verklaring als bij het verwoorden van het tekstbegrip. Dit leesverloop leidt ertoe dat de leerlingen voor de verdere verwerking van de gelezen teksten en voor het studeren de Latijnse brontekst onvoldoende als uitgangspunt en werkmateriaal gebruiken, maar uitgaan van het tekstbegrip via verwoording in het Nederlands. Ook het ontbreken van een aangeleerde en systematische lectuurmethode en studietips die adviseren de tekst eerst in vertaling te lezen dragen hiertoe bij. Er is nood aan het ontwikkelen van een leesstrategie waarbij de leerlingen meer betrokken worden bij het lezen en op deze manier meer leesvaardigheid verwerven.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school stelt een vaklokaal ter beschikking dat is aangekleed met beeldmateriaal, leerlingenwerkjes en voorwerpen die naar de klassieke oudheid verwijzen. In het vaklokaal zijn de nodige leermiddelen voorhanden. Het lokaal beschikt over een pc, beamer en mogelijkheid tot projectie. Deze ICT-uitrusting wordt zeer intensief gebruikt, onder meer voor de projectie van tekstmateriaal, voor digitale presentaties en illustraties. Het volledige lesmateriaal is raadpleegbaar op het elektronisch schoolplatform. Zowel de leraren als de leerlingen beschikken over voldoende vaardigheden voor de uitvoering van hun opdrachten.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De samenwerking en het overleg binnen de vakgroep verlopen zeer intensief en dynamisch. De leraren wisselen lesmateriaal uit en durven nieuwe werk- en evaluatievormen ontwikkelen. De leraren hebben de voorbije schooljaren ernstig geïnvesteerd in het aanmaken van kwaliteitsvol lesmateriaal. Dat heeft geleid tot een degelijke en brede professionalisering over de verschillende literaire genres en de daaraan verbonden realia. De aandacht was evenwel minder gericht op het ontwikkelen, hanteren en aanleren van een systematische lectuurmethode. Deze uitwerking dient te gebeuren in samenwerking met de vakgroep Latijn van de middenschool en dit met het oog op een methodiek voor het zesjarige curriculum.

4.1.1.4 Lichamelijke opvoeding en sport in aso tweede en derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplannen 2008/019, 2006/052 en 2015/027)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De school beschikt over de uitrusting om de leerplanrealisatie te ondersteunen. De evaluatie is voldoende valide.

Onderwijsaanbod	De tweepolige richting Wetenschappen-Sport werd omgeschakeld naar de eenpolige studierichting Sportwetenschappen. De eindtermen treden in werking voor de tweede graad vanaf het schooljaar 2014-2015 en 2016-2017 voor de derde graad.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Tijdens de lessen gaat veel aandacht naar de bewegingsgebonden doelstellingen en de specifieke eindtermen (SET) met de nadruk op de component motorische bekwaamheden. De leerlingen zijn vaardig en bereiken het verwachte beheersingsniveau. Ze hebben inzicht in de bewegingsuitvoeringen. De leraren gebruiken frequent ondersteunend materiaal in de vorm van videomateriaal. De cluster bijsturen van bewegingsuitvoeringen wordt met minder diepgang behandeld.

In de aanpak ontbreekt nog de expliciete koppeling tussen de bewegingsvaardigheden en de bijhorende wetenschappelijke achtergronden zoals de eenpolige SET voorschrijven. Wetenschappelijke vaardigheden zijn nog niet opgenomen in het aanbod.

De doelstellingen die aan de component gezondheid en veiligheid zijn toegewezen kennen een kwalitatieve invulling. Leerlingen verwerven de nodige attitude om een gezonde, fitte en veilige levensstijl na te streven en te onderhouden. De leraren hebben aandacht voor kwetsuren en overbelasting en garanderen een maximale veiligheid bij bewegingssituaties.

In de cluster zelfconcept en sociaal functioneren ontbreekt de expliciete en continue aandacht voor gedragingen zoals verantwoordelijkheidszin, eerbied ten opzichte van de anderen en het materiaal, fair-play, omgaan met winst en verlies, afspraken naleven en leiding kunnen aanvaarden.

Een gelijkgerichte toepassing van de hiervoor ontwikkelde leerlijnen is een blijvend aandachtspunt. De visie dat het systematisch aanleren van strategieën om het bewegen te regelen tot een groot motiverend en lerend effect bij de leerlingen leidt, heeft nog geen brede ingang gevonden. Sommige leraren experimenteren met ondersteunende rollen, maar passen dit veeleer toe bij gekwetste leerlingen onder de vorm van vervangingsopdrachten.

De SET in verband met de component onderzoekscompetentie worden minder kwaliteitsvol gerealiseerd. De opdrachten dekken de leerplandoelstellingen onvoldoende. Het onderzoeksproces is te weinig zichtbaar aanwezig. Het voorbereiden, uitvoeren en evalueren van een onderzoeksopdracht vanuit de sportwetenschappen ontbreekt. De onderzoeksresultaten en conclusies worden niet geconfronteerd met andere standpunten.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende sportinfrastructuur en leermiddelen om alle doelstellingen te realiseren. De leerlingen beschikken over buitenaccommodaties, een zaal voor ritmische expressievormen en een ruime sporthal. Het zwembad is vlot bereikbaar met de bus. Een atletiekpiste ontbreekt, waardoor voor deze sportdiscipline de leerlingen niet kunnen oefenen in reële sportcontexten.

De planning van het zaalrooster is goed doordacht en draagt bij tot een evenwichtige realisatie van de verschillende doelstellingen in verschillende periodes voor alle klassen.

De leerlingen krijgen weinig kansen om ICT te gebruiken als ondersteuning van hun leerproces.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie voldoet, maar mist nog gelijkgerichtheid. De leraren gebruiken instrumenten om het geheel in goede banen te leiden. Wanneer leraren met beoordelingscriteria werken, zijn ze niet steeds duidelijk omschreven in waarneembaar gedrag. Dit kan tot discussie leiden en de objectiviteit onder druk zetten. De leerlingen doen frequent aan zelf- en peerevaluatie op basis van criteria die afgestemd zijn op het leerplan. De wetenschappelijke vaardigheden ontbreken momenteel in de evaluatiepraktijk.

De vakgroep hanteert een evaluatiesleutel die de verhouding bepaalt tussen vaardigheden, persoonsgebonden doelstellingen en attitudes. Deze krijgt een progressieve opbouw over de graden heen. Daarbij is het steeds belangrijker te kunnen bepalen of leerlingen in staat zijn opdrachten zelfstandig te kunnen uitvoeren.

De evaluatie van de onderzoekscompetentie is nog in volle ontwikkeling. De bedoeling is om zowel het product als het proces dat de leerling doorloopt te evalueren. Deze evaluatie is momenteel niet transparant. Hiervoor moet de vakgroep de opdrachten en de evaluatiepraktijk nog verder op punt stellen en toetsbare beoordelingscriteria bepalen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica worden zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen gehanteerd waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen. Structurele remediëring is niet voorzien.

Het elektronisch leerplatform wordt nog te weinig gebruikt om leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren rond bewegen.

Deskundigheidsbevordering

De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De werking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor collegiaal overleg en bijscholing. Nascholingen worden regelmatig gevolgd, maar de nascholingsbehoeften zijn nog niet expliciet in kaart gebracht.

4.1.1.5 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan 2005/044)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is voldoende evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod De leerlingen krijgen heel wat leerplandoelen met veel diepgang aangeboden.
Volledigheid De vakgroep biedt alle onderwerpen op een hoog verwerkingsniveau aan en behandelt bovenop de basisleerstof diverse uitbreidingsdoelen. De leraren
Evenwicht houden bij de planning voldoende rekening met de evenwichtige
Beheersingsniveau spreiding van de basis- en de uitbreidingsleerstof. Sommige leerstofonderdelen
Samenhang overstijgen wel de verwachtingen van het leerplan.

De leerlingen verwerken sommige basisdoelen niet of met onvoldoende diepgang. Bepaalde leerplandoelen over ruimtemeetkunde (leerplandoelen 2.5.3., 2.5.4. en 2.5.5. / ET 42, ET43 en ET44) krijgen weinig aandacht.

De vakgroep besteedt in de les voldoende aandacht aan alle vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid). De leerling krijgt voldoende de kans om te oefenen.

Uitrusting De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet.
ICT De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leerlingen maken op
Inzet uitrusting een zinvolle wijze gebruik van het rekentoestel en van softwarepakketten. De
Leermiddelen leraren zetten tijdens de lessen doeltreffend ICT in. De inzet tijdens de evaluatie kan zinvoller en doelgerichter.

Evaluatiepraktijk De examenvragen zijn verzorgd en het aantal examenopgaven is redelijk. De
Evenwicht evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van
Volledigheid de puntenverdeling. Voor parallelklassen stellen de leraren dezelfde examens
Beheersingsniveau op.
Transparantie

De toetsen en examens bevragen voornamelijk reken- en constructievaardigheden. Ook de andere vaardigheden komen echter in voldoende mate aan bod. Veelal bevaagt de toets een combinatie van een van deze vaardigheden in combinatie met rekenvaardigheid. Uit het resultaat blijkt dan ook niet altijd welk item de leerling nog niet onder de knie heeft.

De school biedt wiskunde met twee snelheden aan. Er zijn klassen met vier en met vijf wekelijkse lestijden. In deze laatste overstijgt de toetsing soms de verwachtingen van het leerplan. De uitbreidingsleerstof maakt een groot onderdeel uit van de evaluatie, waardoor het eindcijfer niet representatief is. De leraren waken er informeel echter voldoende over dat ze de uitgangspunten van de tweede graad (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) vrijwaren.

De vakgroep bewaakt te weinig in welke mate de verschillende leerstofonderdelen de eindevaluatie mede bepalen. Het aandeel van een bepaald leerplanonderdeel verschilt soms sterk van klas tot klas.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De leraren remediëren overwegend de eigen leerlingen. De vakgroep vermeldt alle initiatieven in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordi-maatregelen.

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam. De leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingsschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof.

De vakgroep legt de lat hoog. Zowel in de lessen als tijdens de toetsen en examens verwachten de leraren dat de leerlingen de leerstof met zeer veel diepgang verwerken.

Over het algemeen stuurt de leraar sterk de les. De vakgroep differentieert weinig. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate kritische zin ten aanzien van de leerstof en zijn de reflectieve vaardigheden beperkt.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting heeft de vakgroep een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie is voldoende, al gebeurt dit voornamelijk informeel.

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Tijdens de vergaderingen maken de leraren praktische afspraken. Ook komen onderwerpen zoals de uitwerking van leerlijnen, het stroomlijnen van de evaluatiepraktijk of leerplanstudie aan bod.

4.1.1.6 Nederlands in de derde graad aso in de studierichtingen Economie-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2015/012)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden evenwichtig aangeboden en in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod	De realisatie van de te bereiken eindtermen en leerplandoelstellingen wordt bewaakt. Afhankelijk van de lesgever wordt de onderwijsaanpak meer of minder communicatief, leerlinggericht, gericht op actualiteit, ingevuld. Door sommige leraren worden de verwachtingen zoals gesteld in het leerplan sterk geïnspireerd vanuit de traditionele literatuurstudie. Doorgaans hanteert men een vaardigheidsgerichte onderwijsstijl met als meest courante werkvorm het onderwijsleergesprek. Een aantal leraren zetten bewust actieve en uitdagende werkvormen in. De strategische vaardigheden worden aangeleerd.
<i>Volledigheid</i>	Er zijn afspraken met de collega's van de tweede graad over het lesmateriaal, de gemeenschappelijke proefwerken, de herhalingstoetsen en de evaluatie (zie evaluatiepraktijk). Met de eerste graad is het weinige graadoverstijgend overleg gericht op het gebruikte leerboek. Om de leerlijnen voor de vaardigheden bruikbaar aan te bieden is grondiger overleg noodzakelijk.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het oefenen van luister- en spreekvaardigheid krijgt voldoende ruimte in de les en is veeleer gericht op het proces dan op het product. Toch leren de leerlingen onvoldoende een sollicitatiegesprek te voeren en geven ze zelden instructies voor een onbekend publiek. De tekstsoorten worden eenzijdig en herhaaldelijk ingevuld vanuit het presenteren van gedocumenteerde informatie (ET 8, ET 9). Hier kan de vakgroep een beter aanbod afspreken.

De leerlingen leren bewust omgaan met taal, d.w.z. de vorm en de inhoud, de structuur en het gebruik. Ze reflecteren op en ontdekken de mogelijkheden van het taalsysteem (bijv. zinsbouw, betekenisverandering, e.d.). Via het tekstbestuderend lezen verwerven de leerlingen kennis over literatuur en het literaire begrippenapparaat. De leerlingen kunnen hun leeservaring verwoorden en beargumenteren. Ze zijn in staat een waardeoordeel over een tekst te formuleren, maar toetsen hun bevindingen niet altijd aan die van anderen. De leerinhouden literatuur nemen bij een aantal leraren veel ruimte in beslag. Hierdoor is het aanbod aan actuele teksten die in de school, in de maatschappij en in het persoonlijke leven relevant zijn, voor sommige lesgroepen te beperkt. Een bredere waaier aan tekstsoorten zou de leerlingen een beter inzicht geven in de tekstdoelen.

Een aantal vaste tekststructuren wordt aangeleerd, waaronder de onderzoekstructuur. Hoewel deze tekstopbouw rechtstreeks verband houdt met de doelen van de onderzoekcompetentie neemt de vakgroep talen voor het specifieke gedeelte van de moderne talen het vak Nederlands niet op in haar curriculum ter voorbereiding bij de onderzoekcompetentie.

Het aangeleerde structuurschema van een onderzoekstructuur (Wat wordt er precies onderzocht? Volgens welke methode verloopt het onderzoek? Wat zijn de resultaten van het onderzoek? Wat zijn de conclusies uit het onderzoek?) wordt niet in verband gebracht met de onderzoekcompetentie, waardoor de leerlingen een belangrijke link missen. De mogelijke onderzoeksmethoden eigen aan talenonderzoek worden niet aangebracht. De eindtermen vragen nochtans dat leerlingen met het oog op doeltreffende communicatie en verdiepende taalbeschouwelijke kennisontwikkeling in het tekstuele domein, aansluitend bij wetenschappelijke inzichten, een aantal verschijnselen kunnen herkennen, onderzoeken en duiden. Het bewust reflecteren op de componenten van het taalsysteem en de onderlinge samenhang (het semantische domein) sluiten hier eveneens bij aan (ET 31, 32).

Sterk is het creatief uitgewerkte leesdossier. De leerlingen worden uitgedaagd vanuit gevarieerde opdrachten zoals een leesautobiografie en een progressieve leesopdracht waarbij de leerlingen tijdens het lezen stilstaan bij het leesproces.

De schrijfvaardigheid wordt eveneens procesmatig aangeleerd vanuit de OVUR-methode. De kans om de link te leggen naar de onderzoekcompetentie en mogelijke onderzoeksmethodes eigen aan het talenonderzoek en naar bronnen die verwijzen naar een literaire of letterkundige invulling, ontbreekt.

In de derde graad ligt het accent op studiekeuzebegeleiding waarvoor de school een studieloopbaantraject als zoektocht van de individuele leerling ontwikkelde. De informatieverstrekking door de school zelf, verschillende keuzemomenten, bezoeken aan externe studie-informatiedagen en de organisatie van een studie- en beroepenmarkt met oud-leerlingen vormen een samenhangend geheel in functie van de ondersteuning van het keuzeprocess van de leerlingen. Het volledige proces wordt door de leerling samengevat in een scriptie, die deel uitmaakt van de eindbeoordeling.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het auditief en audiovisueel materiaal nodig voor de verwezenlijking van de doelstellingen en leerinhouden voor de onderdelen luisteren en kijken, taalbeschouwing en literatuur volstaat.
---	--

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is doorgaans transparant daar waar de evaluatiecriteria duidelijk gelinkt zijn aan leerplandoelstellingen of eindtermen. Het beoordelen van vakattitudes en strategieën zijn nog werkpunten. De leraren zijn bewust op zoek naar objectieve evaluatiecriteria in overeenstemming met de opgelegde taak of opdracht. De vakgroep wil meer permanent evalueren. In de overkoepelende afspraken voor het vak gericht aan de leerlingen blijft het luikje evaluatie nog vaag omdat duidelijke evaluatiecriteria ontbreken. Het beoordelen van gedrags- en vakattitudes is nog niet door de vakgroep uitgeklaard. Aanzetten zijn evenwel te vinden in het document 'Vakattitudes Nederlands'.
---	---

Voor de evaluatie van het dagelijks werk worden toetsen over grotere leerstofgehelen aangekondigd en de vaardigheden luisteren, kijken, spreken, lezen en schrijven geregeld geëvalueerd. Een grondige foutenanalyse vanuit de schrijfproducten van de leerlingen vormt geregeld de basis voor het oefenen van schrijfvaardigheid.

De examens beslaan een schriftelijke en mondelinge proef over de leerstof literatuur/lezen en het leesdossier. De schriftelijke proef bevraagt de taalbeschouwing en vaardigheden. De eindquotering voor de scriptie in het laatste leerjaar maakt 25% van het cijfer van het eindexamen uit met logische opbouw (structuur), zinvolle invulling, taal, stijl en netheid van presentatie als belangrijkste criteria.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Van de leerlingen wordt verwacht dat ze zelfstandig het initiatief nemen om een afspraak te maken met de leraren indien ze denken remediëring nodig te hebben.

Voor een aantal opdrachten worden de leerlingen te sterk gestuurd. Heel wat aandacht gaat bijvoorbeeld naar de opmaak van de bronvermelding en bibliografische verwijzingen bij het uitvoeren opdrachten. Voor het aanleveren van een lijst met bibliografische verwijzingen bij opdrachten werken de leerlingen wel met het internationaal erkend APA (American Psychological Association)-systeem om correct te citeren en te refereren, maar ze gebruiken de bronnenfunctie van de tekstverwerker niet om een bibliografie automatisch te genereren. Deze stap is onmisbaar in de transfer met andere vakken en werkt bovendien tijdbesparend.

4.1.1.7 Wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen (leerplan 2006/059)

Voldoet

De leerlingen krijgen alle eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht*

*Beheersingsniveau
Samenhang*

Dit is het verslag over de basisvorming en over de specifieke vorming van de bovenvermelde studierichting.

De leerlingen krijgen alle basisleerplandoelen met zeer veel diepgang aangeboden. De vakgroep biedt de onderwerpen op een hoog verwerkingsniveau aan en behandelt bovenop de basisleerstof diverse uitbreidingsdoelen. Sommige onderwerpen overstijgen de verwachtingen van het leerplan. Door de evenwichtige spreiding van de leerstof over het schooljaar en over de graad komt de realisatie van het leerplan echter nooit in het gedrang.

De leraren bieden de leerstof aan conform de visie van het leerplan. Naast analyse komt precalculus voldoende concentrisch aan bod. De wiskundige vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) krijgen voldoende aandacht. Voor elk onderdeel krijgen de leerlingen ruim de tijd om te oefenen. De wijze waarop de leraren de leerplandoelen aanbieden is een voorbeeld van goede praktijk.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leraren zetten ICT tijdens de lessen zinvol in. Tijdens de evaluatie kan de inzet van ICT doelgerichter.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De lengte van de examens is billijk. De leraren stellen duidelijke en relevante vragen. De toetsing is evenwichtig en gericht op het leerplan. De verschillende vaardigheden komen evenwichtig aan bod. Rekenvaardigheden krijgen wel de meeste aandacht. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De leraren remediëren overwegend de eigen leerlingen. De vakgroep vermeldt alle initiatieven in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordi-maatregelen.

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. De leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof.

Over het algemeen stuurt de leraar sterk de les. De vakgroep differentieert weinig. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate kritische zin ten aanzien van de leerstof en zijn de reflectieve vaardigheden beperkt.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting heeft de vakgroep een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie is voldoende, al gebeurt dit voornamelijk informeel.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Tijdens de vergaderingen maken de leraren praktische afspraken. Ook komen onderwerpen zoals de uitwerking van leerlijnen, het stroomlijnen van de evaluatiepraktijk of leerplanstudie aan bod.

4.1.1.8 Wiskunde in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2006/060)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is voldoende evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming en het specifiek gedeelte van de bovenvermelde studierichtingen.

De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelstellingen met veel diepgang aangeboden. De vakgroep behandelt bovenop de basisleerstof heel wat uitbreidingsdoelen. De leraren bieden de leerplandoelen op het hoogste verwerkingsniveau aan en behandelen heel wat leerstof die de verwachtingen van het leerplan overstijgt. Door de evenwichtige spreiding van de diverse onderdelen over het schooljaar en over de graad komt de realisatie van het leerplan echter nooit in het gedrang.

Ondanks een aantal verdienstelijke initiatieven, krijgen de leerlingen de specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetentie (DSET20, DSET21 en DSET22) niet aangeboden conform de vereisten van het leerplan. De leerlingen oefenen onvoldoende in het formuleren en onderzoeken van een haalbare onderzoeksvraag. De aandacht tijdens de uitwerking gaat naar wiskundige correctheid veeleer dan naar het exploreren van de verschillende stappen van wiskundig onderzoek. Inhoudelijke reflectie over de gevolgde strategieën is onvoldoende aan de orde. De leerlingen oefenen voornamelijk vormvereisten en leerinhouden en verwerven slechts in beperkte mate inzicht in de OVUR-onderzoeksmethode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren).

Een aantal basisdoelen blijven onderbelicht. De leerlingen oefenen weinig in bepaalde onderdelen van de normale verdeling (leerplandoel 7.3.3. / eindtermen 33 en 34) en in het numeriek benaderen van bepaalde integralen (leerplandoel 4.17.3. / DSET 12).

De leraren stappen snel over naar een diepgaande verwerking van de functies (analyse) en de link met de grafiek (precalculus) wordt veelal niet blijvend gelegd (concentrisch aanbod). De visie van de vakgroep hieromtrent verschilt met deze van het leerplan. Het aanbod is over het algemeen echter zeer kwaliteitsvol.

De vakgroep besteedt in de les veel aandacht aan rekenvaardigheden. Andere vaardigheden (meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denken en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) komen echter ook voldoende aan bod.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De leerlingen maken op een zinvolle wijze gebruik van het grafisch rekentoestel en van softwarepakketten. De leraren zetten tijdens de lessen doeltreffend ICT in. De inzet tijdens de evaluatie kan doelgerichter.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De examens en toetsen zijn representatief voor wat er in de les gebeurt. De leerlingen dienen heel wat vragen op te lossen maar over het algemeen is de lengte van de examens billijk. De moeilijkheidsgraad van de examens is hoog door de soms hoge eisen voor rekenvaardigheid. Anderzijds overstijgen heel wat vragen de verwachtingen van het leerplan. De vakgroep legt eigen accenten die niet altijd stroken met de visie van het leerplan. Vooral in de klassen met een extra uur wiskunde per week toetsen de leraren nogal wat eigen doelen. Het eindcijfer geeft dan ook niet transparant aan of een leerling al dan niet de basisdoelstellingen van het leerplan heeft bereikt. Op een informele wijze staan de leraren echter voldoende garant voor een leerplangerichte evaluatie. Elk examen en elke toets vermelden nauwkeurig de puntenverdeling. Voor de evaluatie van de onderzoeksopdracht hanteert de vakgroep een duidelijk evaluatiekader. De leraren vertaalden dit kader echter onvoldoende naar objectieve en meetbare criteria om van procesevaluatie te kunnen spreken. De lay-out, het product en de inzet primeren op het proces en het doorlopen van de verschillende stappen in het wiskundig onderzoek. Het verkregen cijfer is niet representatief voor het door de eindtermen beoogde beheersingsniveau. Het aandeel van de evaluatie van de onderzoekscompetentie dient bovendien transparant te worden opgenomen in de evaluatie van het vak wiskunde. Op dit ogenblik is het niet duidelijk welk gewicht de school aan dit aspect toekent. De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.

Leerbegeleiding In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden
Preventief remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De
Curatief leraren remediëren overwegend de eigen leerlingen. De vakgroep vermeldt alle
 initiatieven in het leerlingenvolgsysteem.

De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. De leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingsschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof.

De vakgroep legt de lat hoog. Zowel in de lessen als tijdens de toetsen en examens verwachten de leraren dat de leerlingen de leerstof met zeer veel diepgang verwerken. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordi-maatregelen.

Over het algemeen stuurt de leraar sterk de les. De vakgroep differentieert weinig. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate kritische zin ten aanzien van de leerstof en zijn de reflectieve vaardigheden beperkt.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting heeft de vakgroep
Vorming een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie is voldoende, al gebeurt dit
Overleg voornamelijk informeel.

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Tijdens de vergaderingen maken de leraren praktische afspraken. Ook komen onderwerpen zoals de uitwerking van leerlijnen, het stroomlijnen van de evaluatiepraktijk of leerplanstudie aan bod.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles, risicoanalyses uitvoert en de inspraak van het personeel bevroegt. Daardoor kent ze de meeste tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De werkwijze van de school toont aan dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en dat ze rekening houdt met de opmerkingen van personeel en leerlingen. Tekorten worden gesignaleerd via het elektronisch platform en krijgen opvolging. Uit een steekproef blijkt de betrokkenheid van het personeel.

Opgemerkte tekorten neemt ze op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking van het plan is vrij concreet, doelgericht en planmatig met een duidelijk beeld van de kostprijs en zekerheid over het vereiste budget.

Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De school heeft aandacht voor maatregelen die, in afwachting van een oplossing ten gronde, de situatie minimaal verbeteren. Deze aandacht toont aan dat de school proactief handelt. Dit leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving op de verschillende locaties waarvan de school gebruikmaakt.

De schoolleiding levert voortdurend inspanningen tot het verbeteren en verfraaien van de infrastructuur en heeft hierbij aandacht voor het veiligheidsaspect. Zo worden planmatig ramen en daken vervangen of onderhouden. Toch vormt de opdracht van de lokale preventieadviseur die beperkt is tot maar drie dagen per week een knelpunt, terwijl het volume werk verbonden aan deze campus veel hoger is. Desondanks doet de interne dienst heel wat inspanningen om een zicht te krijgen op alle pijnpunten en zoekt uit hoe dit het meest efficiënt kan verlopen. Het beleid is zich hiervan bewust en zoekt oplossingen om deze opdracht uit te breiden. Een opmerking betreft ook de bestelformulieren die niet altijd mee ondertekend worden door de preventieadviseur.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren is in de planning voorzien en pakt de school aan via organisatorische maatregelen of kleinere werken. Dit gebeurt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie ten gronde.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle leslokalen van de school. De vaststellingen van deskundigen die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt.

Het meest dringende actiepunt behelst het tekort aan overdekte speelplaats. Tijdens de doorlichting kon de directie aantonen hiervoor al de nodige stappen ondernomen te hebben. Heel wat niet afgeschermd kapstokken vormen een gevaar. In de N-blok valt op dat de trapleuning te laag is. Ook dient volgens het brandweerverslag een scheiding op de brede trap aangebracht te worden. Dit evenals de renovatie van een aantal plafonds in dit gebouw is opgenomen in de planning.

Een belangrijk werkpunt blijft de beheersing en de opslag van de producten met gevaarlijke eigenschappen. Tijdens de rondgang is namelijk vastgesteld dat her en der ongekennde producten (onder andere voor het onderhoud en spuitbussen op basis van solventen) terug te vinden zijn. Niet alle producten zijn conform de regelgeving opgeslagen. Bovendien zijn een aantal aanwezige producten niet opgenomen in de inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen.

De meeste ladders worden regelmatig aan een gerichte controle onderworpen. In verschillende lokalen liggen loshangende snoeren op de grond wat kan zorgen voor struikelgevaar. Regelmatig worden lokalen opgefrist en wordt aandacht besteed aan dit probleem. Op verschillende plaatsen zorgen verzonken tapijten voor valgevaar.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzake kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Recentelijk actualiseerde een werkgroep de visie op evaluatie. Dit proces is nog in volle ontwikkeling. Heel wat issues dienen nog verder uitgewerkt. De school werkt hiervoor nauw samen met de scholengemeenschap. In de werkgroep zijn alle vakgroepen vertegenwoordigd waardoor de visie breed gedragen is. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste leraren de schoolvisie doeltreffend vertalen naar de lespraktijk.

Het beleid stelt enkele prioriteiten. Een vlotte doorstroom van de leerlingen naar het hoger onderwijs en het goede onthaal van de nieuwe leerlingen vormen enkele speerpunten. Via een betere afstemming van de evaluatie op de leerbegeleiding wil de school de regelmatige inzet van de leerlingen stimuleren en de leraren laten reflecteren over de lespraktijk. De laatste schooljaren nam het beleid enkele initiatieven om zowel de beoordelende als de begeleidende functie van evaluatie een sterkere invulling te geven.

De school werkte een duidelijk kader uit voor de frequentie van de evaluatie en de toegekende gewichten. Door de vermindering van het aantal evaluatiemomenten verminderde zowel de werkdruk voor de leraren als de taakbelasting voor de leerlingen. Het dagelijks werk en de examens tellen elk voor ongeveer de helft mee in het eindtotaal. In de derde graad is het gewicht van het examen een beetje groter. Voor een aantal vakken (toegepaste informatica, lichamelijke opvoeding, levensbeschouwelijke vakken en seminarie) kiest de school voor permanente evaluatie. In de praktijk is het veeleer een mix van permanente en gespreide evaluatie.

Voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatie verwijst de directie naar de vakgroepen. Zij leggen de normering vast: de verhouding tussen kennis en vaardigheden, tussen basis en uitbreiding en de beoordelingscriteria. In de derde graad werkte de school, samen met de scholengemeenschap, de criteria uit voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie. Ondanks deze duidelijke richtlijnen, verschilt de evaluatie nog sterk per pool. De evaluatie van de onderzoekscompetentie staat nog niet op punt.

Voor haar deliberatiebeleid sluit de school aan bij de richtlijnen van de koepel

en de afspraken binnen de scholengemeenschap. Die pleiten voor een effectieve, efficiënte en prospectieve deliberatiehouding. De klassenraad hanteert sedert enkele schooljaren geen mathematisch model meer om te delibereren. In het verleden leidde de afgesproken deliberatienorm tot meer B- en C-attesten dan gemiddeld in Vlaanderen. Ondanks de inspanningen door het beleid blijft het aantal B- en C-attesten hoog. In de praktijk scoren vooral de studierichtingen Economie-moderne talen en Humane wetenschappen hierbij hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

Ondersteuning De school legt de verantwoordelijkheid voor het bewaken van de representativiteit en de validiteit van de evaluatie bij de leraren en de vakgroepen. Er zijn wel een aantal duidelijke afspraken. Die hebben betrekking op het aandeel van het dagelijks werk en de examens in het puntentotaal, de puntenverdeling over de trimesters/semesters, de transparantie van de puntenverdeling bij examens en de feedback na de examens. Ook zijn er afspraken om het aantal herhalingstoetsen per week te beperken. Door de toetsmomenten aan te kondigen via het digitaal leerplatform verankert het beleid deze verdeling. Soms omzeilen de leraren echter deze beperking, waardoor de planning van de toetsen minder efficiënt verloopt dan gewenst. Voor sommige lesgroepen blijft de werkdruk hoog.

Leerlingen met leer- en ontwikkelingsstoornissen genieten bij het afleggen van examens van compenserende en/of dispenserende maatregelen.

De school besteedt veel aandacht aan de communicatie over de evaluatiegegevens. Ze rapporteert frequent aan de hand van rapporten. Deze zijn over het algemeen zeer informatief. De school situeert de individuele score van de leerling ten opzichte van de resultaten van de klas. Voor elk vak is er ook commentaar voorzien. Terwijl sommige leraren zich beperken tot een paar aanmoedigende woorden, maken anderen een nauwgezette analyse van de resultaten van de leerling. De afspraak is dat de leraar vakcommentaar formuleert als de leerling onder de 60 % scoort. Concrete afspraken over de inhoud van de vakcommentaar zijn er niet.

De ouders kunnen via een digitaal rapportstelsel de resultaten van alle taken en toetsen opvolgen. Op regelmatige oudercontacten geven de leraren extra informatie. Ook de klassenraad formuleert regelmatig algemene feedback.

Doeltreffendheid Het doel, de inhoud en de wijze van evalueren zijn in belangrijke mate afhankelijk van de invulling die de leraren en/of de vakgroepen eraan geven. Sommige leraren nemen de basisdoelstellingen van het leerplan te weinig als referentie en evalueren veelvuldig uitbreidingsdoelen en eigen doelen. Over het algemeen is de evaluatie echter voldoende tot zeer sterk gericht op het leerplan. Bij een dreigend tekort verwacht het beleid van de leraren een grondige analyse van de niet behaalde leerplandoelen. Hierdoor stimuleert de directie een leerplangerichte evaluatie.

Elke vakgroep synthetiseerde de evaluatieafspraken in een evaluatiedocument.

De verschillen tussen de vakken zijn echter groot. Voor sommige vakken zijn de richtlijnen veeleer summier of niet up-to-date. Andere vakgroepen werkten een uitgebreid document uit. Of de richtlijnen overeenkomen met de verwachtingen van het leerplan ging het beleid nog niet na.

Het schoolbeleid onderstreept naast het beoordelende aspect van de evaluatie het belang van de ondersteunende rol voor het leren leren. De leraren verbeteren de toetsen zorgvuldig en stimuleren de zelfreflectie op de studiehouding bij de leerlingen. Over het algemeen stuurt de leraar echter sterk de les. Hierdoor ontwikkelen een aantal leerlingen slechts in beperkte mate een kritische houding ten opzichte van de leerstof en is er weinig ruimte voor differentiatie. De leerlingen kiezen opmerkelijk meer voor een academische bachelor opleiding dan hun Vlaamse leeftijdsgenoten. Dit verklaart deels de veeleer middelmatige resultaten in het vervolgonderwijs (in vergelijking met de Vlaamse referentiewaarden). Nochtans rekruteert de school vooral leerlingen met hoge onderwijskansen.

De vakgroepen evalueren over het algemeen gelijkgericht. Voor parallelklassen stellen de leraren gezamenlijk de examens op. Aan teleurstellende resultaten koppelt de school regelmatig een vakantietaak of een andere remediëringsoopdracht. De leerling krijgt hierover de nodige feedback.

De leraren nemen heel wat remediëringsinitiatieven. Voor Frans en wiskunde zijn er zelfs verplichte remediëringstrajecten voorzien. Als een leerling remediëring krijgt aangeboden, dient de leraar dit te noteren in het leerlingenvolgsysteem. Dit gebeurt echter niet altijd even nauwgezet. De school gebruikt de geregistreerde gegevens om de toegekende attesten te motiveren. De B- en C-attesten zijn zeer omvangrijk gemotiveerd. De leraren maken een inhoudelijke analyse van de niet gerealiseerde leerplandoelen. De klassenraad deliberaert prospectief en de motivering van de attesten is een voorbeeld van goede praktijk. De proces-verbalen en de notulen van de delibererende klassenraad beantwoorden aan de regelgeving.

Voor een aantal vakken evalueren de leraren attitudes. De afspraak is dat deze gegevens voor maximaal 10 % van de totaalscore meetellen. In de praktijk blijken de verschillen tussen de vakken groot. Sommige leraren nemen geen of enkel algemene attitudes op in de evaluatie. Een aantal vakgroepen hanteren geen objectieve meetsystemen voor de vakattitudes. Voor andere vakken is de meting van de vakattitudes dan weer een voorbeeld van goede praktijk.

De school verzamelt een aantal gegevens over de resultaten en de attestering. Zij laat zich hiervoor extern begeleiden. De doeltreffendheid van de evaluatie en de leerbegeleiding wordt in de praktijk echter niet gemeten. Vooral de koppeling tussen beide is een werkpunt.

Ontwikkeling Het evaluatiebeleid en de evaluatiepraktijk zijn de laatste schooljaren in voortdurende ontwikkeling. Sommige vakgroepen wensen te evolueren naar een groter gewicht voor het dagelijks werk. Zij plannen een omschakeling naar permanente evaluatie. Andere vakgroepen dragen argumenten aan voor het belang van summatieve proeven. De visie van de leerplannen, die niet voor alle vakken identiek is, vormt de leidraad in de discussie. De optimalisatie van de evaluatietijd vormt de rode draad in de vernieuwing.

De school neemt af en toe deel aan externe evaluatie van leerlingen. De vakgroepen gaan aan de slag met die resultaten om hun eigen evaluatiepraktijk bij te sturen. Gelet op de veeleer gunstige resultaten ervaren de leraren echter weinig nood aan bijsturing. De resultaten in het vervolgonderwijs en de vaststellingen tijdens het erkenningsonderzoek tonen nochtans aan dat actualisatie van bepaalde aspecten van de evaluatiepraktijk nodig is.

Een aantal schooljaren geleden besteedde de school, in samenwerking met de scholengemeenschap, een pedagogische studiedag aan het formuleren van (vak)commentaren. Sommige vakgroepen laten zich tevens door de pedagogische begeleidingsdienst begeleiden.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het beleid van de school wordt waargenomen door een directeur met een duidelijke visie zowel op inhoudelijk als op organisatorisch vlak. Behalve het pedagogisch beleid en het personeelsbeleid neemt hij het logistieke en financiële luik van de campus voor zijn rekening. Voor de dagelijkse leiding wordt hij bijgestaan door een adjunct-directeur. Het algemeen beleid wordt gekenmerkt door een toegankelijk, participatief en motiverend leiderschap.

Voor de algemene werking laat het schoolbeleid zich verder ondersteunen door heel wat personeelsleden met specifieke taken. Deze verdeling wordt transparant aan het schoolteam gecommuniceerd met het oog op een efficiënte en effectieve schoolwerking. Regelmatig informeel overleg bewerkstelligt een vlotte samenwerking.

De professionaliteit van de leraren wordt opgevolgd via klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken en een bijhorend nascholingsbeleid. De voorbije schooljaren heeft het beleid met succes geïnvesteerd in de zorg voor een aangenaam en gestructureerd leerklimaat. Het beleidsvoerend vermogen van de school wordt versterkt door een actieve samenwerking met en ondersteuning van de scholengemeenschap. Dat geldt onder meer voor de herstructureringswerkzaamheden rond een efficiënt programma-aanbod, taalbeleid en infosessies over het M-decreet voor de vakgroepen.

Visieontwikkeling Het atheneum is traditioneel gericht op studierichtingen die voorbereiden op meer abstract gericht vervolgonderwijs. Na een herschikking van het studieaanbod in de scholen van de scholengemeenschap bouwde het atheneum zijn tso/bsc richtingen in die zin verder af. Dit ten voordele van een 'aso-campus' met de algemene richtingen met Latijn, wetenschappen, talen, economie, wiskunde en sport. Het beleid streeft naar een breed draagvlak via een globale, schooloverstijgende visie voor de gehele campus. De verwezenlijking van deze 'campusgedachte' kent nog een belangrijke groeimarge.

Als grondslag voor haar werking steunt de school op het Pedagogisch Project van het Gemeenschapsonderwijs, het PPGO. Daarnaast beschikt de school over een eigen visie op toekomstgericht leerlingen. Ze streeft naar kwaliteitsvol onderwijs met innoverende werkvormen, een goede studiebegeleiding en een maximale stimulatie van vaardigheden en attitudes die de huidige samenleving vereist. Het beleidsplan is de rode draad voor het uitbouwen van alle facetten van de schoolwerking. Zo gelooft de school heel erg in het blijven inzetten op klassieke scholing. Verder beschikt de school, voor de meeste onderwijskundige processen, over schoolspecifieke visieteksten.

Besluitvorming Het beleid streeft naar een zo breed mogelijk draagvlak. Dit bereikt ze door de verschillende overlegstructuren (pedagogisch college, schoolraad, leerlingenraad, basiscomité, oudervereniging en vriendenkring) zo veel mogelijk te laten bijdragen in de besluitvorming. Heel wat beleidsbeslissingen zijn de afgelopen jaren tot stand gekomen door leraren in de verschillende werkgroepen, vakgroepen of door het pedagogisch college. De leraren in de vakgroepen krijgen haast de volledige vrijheid inzake het invullen van hun lesopdracht. Daarbij zijn echter duidelijke grenzen afgebakend. De school kan hiervoor rekenen op een geëngageerd personeelsteam. De school hecht tevens veel belang aan een open overleg- en communicatiecultuur. Voor alle beleidsmatige opdrachten van de voorbije jaren is er steeds een open oproep geweest. Het digitale platform van de school wordt hierbij efficiënt gebruikt als middel om de besluitvorming mee vorm te geven. Toch ontgaat het de directie niet aan werkpunten en tekortkomingen.

Tenslotte pleegt de school conform de regelgeving overleg en onderhandelt zij over onderdelen van haar beleid in de daarvoor bevoegde wettelijke organen.

Kwaliteitszorg Op schoolniveau is er geen geïntegreerd kwaliteitszorgsysteem, maar de school erkent het belang van kwaliteitsonderzoek en –bewaking. Zo verzamelt en analyseert de school gegevens over haar werking, input en output. De school laat zich hiervoor tevens bijstaan door de pedagogische begeleidingsdienst. Verder staat ze open voor externe evaluaties. Toch zijn de effecten van deze inspanningen nog onvoldoende zichtbaar. Het doeltreffend gebruik van datagegevens met het oog voor kwaliteitsverbetering kent nog groeimarge.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso derde graad in de studierichting Economie-wetenschappen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het aangename en gestructureerde leer- en leefklimaat.
- De professionele taakbekommernis en het engagement van de personeelsleden.
- De openheid voor externe ondersteuning en evaluatie.
- De participatie van diverse werkgroepen in het schoolbeleid.
- De motiveringen van de B- en C-attesten.
- De ontwikkelingsdynamiek binnen de meeste vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het motiverend en participatief leiderschap.
- De open overleg- en communicatiecultuur.
- Het verzamelen en analyseren van gegevens met het oog op verbeteringsprocessen.
- De ontwikkelingsdynamiek van het evaluatiebeleid.
- De samenwerking binnen de scholengemeenschap.
- De visie op de renovatie van de infrastructuur en de inrichting van de schoolcampus.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De realisatie en de evaluatie van de onderzoekscompetentie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het vakgebonden overleg tussen de middenschool en het atheneum.
- Het onderzoekend en probleemoplossend leren in de meeste vakken.
- Attitudes gelijkgericht evalueren en rapporteren.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het doeltreffend gebruik van datagegevens met het oog voor kwaliteitsverbetering.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor **de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs, VOET.
- voor **de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor **de overige erkenningsvoorwaarden**.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Christian POTLOOT de inspecteur-verslaggever	Kurt HOFMAN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	